

Paikkatietoasiain neuvottelukunta

Neuvottelukunnan toimikauden 8. kokous

Aika: torstai 8.2.2018 klo 9.00–12.00
Paikka: nh. Niskavuori, Hallituskatu 3, Helsinki

Osallistujat

Puheenjohtaja

Antti Vertanen, maa- ja metsätalousministeriö

Neuvottelukunnan jäsenet

Alfred Colpaert, Itä-Suomen yliopisto (saapui kohdassa 5)
Ari-Pekka Dag, sisäministeriö
Saku Härkönen, ympäristöministeriö
Kai Karsma, työ- ja elinkeinoministeriö
Mirja Metsälä, Espoon kaupunki
Seija Miettinen-Bellevergue, liikenne- ja viestintäministeriö
Reijo Prokkola, Liikennevirasto
Aulikki Pakanen, puolustusministeriö
Pasi Piela, Tilastokeskus
Jukka Santala, Suomen ympäristökeskus (Yrjö Sucksdorffin sijaisena)
Kimmo Soukki, Terrasolid Oy
Heikki Talkkari, valtiovarainministeriö (Anne Kauhanen-Simanaisen sijaisena)

Vierailevat asiantuntijat

Kari-Pekka Karlsson, maa- ja metsätalousministeriö

Sihteeristö

Panu Muhli, Maanmittauslaitos
Teemu Saloriutta, Maanmittauslaitos (siht.)

Poissa

Niina Ahtonen, Geologian tutkimuskeskus
Tarja Riihisaari, Ilmatieteen laitos
Juha Vilhomaa, Maanmittauslaitos
Aleksi Yrttiaho, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos

Muistio

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleeksi toimikauden kahdeksanteen kokoukseen. Asialista ([liite 1](#)) hyväksyttiin ilman muutoksia.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Neuvottelukunta hyväksyi edellisen kokouksen [muistion](#) muutoksitta.

3. INSPIRE-toimeenpano

3.1. MIG-työn tilannekatsaus

Muhli esitteli MIG-työn tilannekatsauksen ([liite 2a](#)). Tietotuotemäärittelyihin on mahdollisesti tulossa pieniä muutoksia liitteen III teemojen osalta. Muutokset voivat koskea sekä lainsäädäntöä että teknisiä ohjeita. Komissio laatii alkuvuoden aikana kooste-ehdotuksen toteutettavista muutoksista. Ehdotus tulee jäsenmaiden kommentoitavaksi ja sitä käsitellään MIG-T:n kokouksessa huhtikuussa 2018. Ehdotuksen hyväksymisestä päätetään MIG-kokouksessa kesäkuussa 2018.

Raportointipäätöksen 2009/442/EY muuttamista suunnitellaan. INSPIRE-seurantatietojen keruu on tällä hetkellä työlästä ja manuaalista. Tavoitteena on seurantatietojen keruun automatisointi metatietojen avulla. Komission ehdotus on kommentoilla 15.2.2018 saakka. Tarkempaa tietoa asiasta [liiteessä 2b](#).

Ehdotus: INSPIRE-sihteeristö laatii Suomen palautteen ja se laitetaan kommentoille Paikkatietoasiain neuvottelukuntaan ja laajennettuun sihteeristöön ennen lähettämistä Komissiolle 15.2.2018.

Päätös: Ehdotuksen mukaan.

MIG-työohjelmaan on hyväksytty vuodelle 2018 seuraavat aiheet:

- 1) 2017.1 Master Guidelines for INSPIRE
- 2) 2017.2 Alternative encodings for INSPIRE data
- 3) 2017.3 Improved client support for INSPIRE data

Ehdotus: Työohjelmaan 2017.2 liittyen INSPIRE-sihteeristö kokoaa ehdotuksia vaihtoehtoisille koodaustavoille. Ehdotukset toimitetaan MIG:lle 28.2.2018.

Päätös: Ehdotuksen mukaan.

3.2. Komission kirje INSPIRE-direktiivin täytäntöönpanosta Suomessa

Muiden Pohjoismaiden kanssa on keskusteltu toimenpiteistä komission kirjeeseen liittyen (liitteet [3a](#), [3b](#), [3c](#) ja [3d](#)). Ruotsissa on laadittu kevään mittainen roadmap etenemisestä. Siitä voidaan ottaa Suomessa mallia.

3.3. INSPIRE-seurantatietojen keruu 2018

INSPIRE-sihteeristö generoi nykyisten metatietojen pohjalta tilannekuvan aineistojen ja palvelujen tilanteesta. Tämä lähetetään lähiaikoina kaikille tiedontuottajille, joilla on metatietoja Paikkatietohakemistossa. Organisaatioita pyydetään tarkistamaan, ovatko omia aineistoja ja palveluja koskevat tiedot oikein, ja toimittamaan tarkistetut tiedot INSPIRE-sihteeristölle.

3.4. Vastauskirje INSPIRE-viranomaisille toimeenpanosuunnitelmien laatimisesta

Maa- ja metsätalousministeriö toimitti huhtikuussa 2017 INSPIRE-velvoitetuille viranomaisille kirjeen, jonka tavoitteena oli tehostaa direktiivin toimeenpanoa. Kirjeessä viranomaisia pyydettiin toimittamaan 15.5.2017 mennessä vapaamuotoinen suunnitelma INSPIRE-velvoitteiden loppuunsaattamiseksi. Neuvottelukunta päätti kokouksessaan 2.10.2017 vastauskirjeen laatimisesta viranomaisille. Neuvottelukunta hyväksyi kirjeen luonnoksen kokouksessaan 30.11.2017.

Kirje sisältää yhteenvedon viranomaisten toimittamista toimeenpanosuunnitelmista sekä tiivistelmän INSPIRE-toimeenpanon tilanteesta Suomessa. Maa- ja metsätalousministeriö lähettää kirjeen velvoitetuille viranomaisille lähiviikkoina.

3.5. Laajennetun sihteeristön työsuunnitelman seuranta

[Neuvottelukunnan laajennettu sihteeristö](#) on laatinut keväällä 2017 työsuunnitelman INSPIRE-toimeenpanon edistämiseksi. Työsuunnitelman pohjana on kansallinen INSPIRE-toimenpidesuunnitelma, ja se sisältää suurimpien tiedontuottajien yhdessä laatimia ratkaisuja toimenpiteiden toteuttamiseksi. Työsuunnitelman tavoitteena on vähentää yksittäisille viranomaisille kohdistuvaa työtaakkaa. Neuvottelukunta päätti kokouksessaan 2.10.2017 nostaa työsuunnitelman etenemisen säännölliseen seurantaan.

Työsuunnitelman toimenpiteet ja niiden tilanne on kuvattu tarkemmin [liitteessä 4](#).

Muhli esitteli työsuunnitelman tilanteen. Useimpien toimenpiteiden piti valmistua vuoden 2017 lopussa, mutta tavoite on toteutunut vain kolmen toimenpiteen osalta. Muut toimenpiteet ovat kesken.

Soukki nosti esiin, että kunnat tarvitsevat erityistä tukea, jos INSPIRE-toimeenpanoa kunnissa halutaan edistää. Metsälä kommentoi, että kuntien tilannetta voisivat auttaa KuntaTietoPalvelun kehittyminen, Paikkatietoalustan tarjoamat ratkaisut tai kuntien järjestelmätoimittajien kanssa tehtävä yhteistyö.

Päätös: Työsuunnitelmaa käsitellään neuvottelukunnan laajennetussa sihteeristössä ja siitä tuodaan seuraavaan Paikkatietoasiain neuvottelukunnan kokoukseen päivitetty versio kommentoitavaksi. Paikkatietopoliittinen selonteko huomioidaan päivityksessä.

4. Paikkatietopoliittinen selonteko

4.1. Hankkeen tilannekatsaus

Hankepäällikkö Kari-Pekka Karlsson esitteli paikkatietopoliittisen selonteon tilannekatsauksen ([liite 5](#)).

Selontekoa on lyhennetty alkuperäisestä noin 30 sivusta 9 sivuun. Laajempi materiaali on jätetty taustamuistioksi. Varsinaiseen selontekoon on valittu mukaan vain kiireellisimmät toimenpiteet. Selonteon strateginen ohjausryhmä hyväksyi kiireellisimmät toimenpiteet hankeryhmän esitykseen perustuen.

Selonteon esittely hallituksen strategiaistunnossa 18.12.2017 siirtyi helmikuun istuntoon 12.2.2018. Eduskunnassa selontekoa käsitellään todennäköisesti maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnössä, mutta se voi mennä myös muihin valiokuntiin lausunnolle. Eduskunnan puhemiesneuvosto päättää, missä valiokunnissa asiaa käsitellään.

Miettinen kommentoi, että liikenne- ja viestintäministeriö on selonteosta erittäin kiinnostunut automaattiliikenteen tarpeiden vuoksi. Ministeriö on toivonut selontekoon kunnianhimoisempia tavoitteita ja enemmän mainintoja paikkatiedon hyödyntämisestä. Karlsson totesi, että selvityksen sanamuotoja on muutettu ministeriön toivomaan suuntaan, mutta paikkatiedon tuotanto muodostaa perustan tiedon hyödyntämiselle, joten sen näkökulmankin täytyy olla vahvasti edustettuna selonteossa.

Seuraava askel on toimenpideohjelman laadinta. Karlsson on jo laatinut siitä luonnosta, jossa kukin toimenpideohdotus muodostaa oman projektin.

Talkkari mainitsi, että julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekniikan osaston (JulkICT) ja valtiovarainministeriön yhteistyönä lähtee liikkeelle tietopoliittisen selonteon laatiminen. Hankkeella on yhtymäkohtia paikkatietopoliittiseen selontekoon.

5. Julkisen hallinnon yhteinen paikkatietoalusta -hanke

5.1. Hankkeen tilannekatsaus

Puheenjohtaja esitteli hankkeen tilannekatsauksen. Hankkeen tilanne on kuvattu tarkemmin [liitteessä 6](#).

Hankkeelle on perustettu kuntafoorumi parantamaan yhteistyötä kuntien kanssa. Tuki- ja koulutusosahanke on aloitettu ja siihen on liitetty myös hankkeen viestintä. Maakuntaosahanke koordinoijaa etsitään parhaillaan. Teknisen alustan toteuttaminen on alkanut ja alustan portaalista on olemassa alfa-versio, jossa on mukana älykkään hakutoiminnon pilotti ja tilannetietoja. Esrin kanssa on tehty alustaekosysteemipilottia, jossa havainnollistetaan viittä Paikkatietoalustan käyttötapausta.

KMTK-osahankkeessa tuotetun koontitietokannan konsepti on valmis ja sitä on testattu kuntien aineistolla. Aineiston tuonnissa koontitietokantaan on havaittu ongelmia useiden Cad-tyyppistä aineistoa toimittavien kuntien osalta. KuntaTietoPalvelua ei toistaiseksi ole pystytty hyödyntämään. Ongelmia on ollut sekä käyttöoikeuksissa että aineistojen teknisessä toimivuudessa.

Soukki epäili, saako Paikkatietoalusta-hankeeseen ratkaistua ongelmia kuntien aineistojen kanssa, jos ongelmat ovat kuntajärjestelmien päässä. Metsälä kertoi, että KuntaTietoPalvelun uutta versiota esitellään Kuntapäivillä 13.-14.2.2018.

Soukki ehdotti, että Osoitteet-osahankkeessa kannattaisi katsoa mallia Tanskan toteutuksesta. Tanskassa on avattu toimiva osoitepalvelu kansalaisten käyttöön.

Neuvottelukunta kannattaa Tanskan esimerkin huomioimista Osoitteet-osahankkeessa.

6. Satelliittinavigoinnin toimenpideohjelma

Seija Miettinen-Bellevergue esitteli satelliittinavigoinnin toimenpideohjelman vuosille 2017-2020 (liite [8a](#) ja [8b](#)).

Ohjelma on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä julkisen ja yksityisen sektorin kanssa. Ohjelmassa on huomioitu Suomen kansallinen avaruusstrategia 2013-2020 sekä EU:n avaruusstrategia. Ohjelmassa esitetään kaikkiaan 17 eri toimenpidettä.

7. JHS-työn koordinointi

7.1. Paikkatiedon JHS-työn tilannekatsaus

Muhli esitteli paikkatiedon JHS-työn tilannekatsauksen. Tilanne on tarkemmin kuvattuna [liitteessä 7](#).

Tällä hetkellä työryhmävaiheessa on kolme suositusta: JHS 158 Paikkatiedon metatiedot, JHS XXX Kansalaishavainnot sekä JHS 180 Paikkatiedon sisältöpalvelut -päivityshanke. Paikkatiedon metatiedot -suositushankkeessa toisella palautekierroksella ei saatu enää kommentteja, joten suositus hyväksytään seuraavassa ohjausryhmän kokouksessa ja otetaan käyttöön.

Lisäksi tulossa on uusia hankkeita. Kuntaliiton mukaan JHS 178 Kunnan paikkatietopalvelurajapinta vaatii mahdollisesti päivitystä, ja hanke-ehdotusta odotetaan. JHS 163 Suomen korkeusjärjestelmä N2000 päivityksen hankesuunnitelma on hyväksytty JUHTAn asiantuntijajaostossa 13.11.2017 ja työryhmä on aloittanut työnsä joulukuussa. Paikkatietoalustan osoitefoorumilla on valmistunut kommentoitavaksi ensimmäinen versio osoitetietojen käsitteistä ja tietomallista. Yhteentoimivuutta postiosoitteita koskevan JHS 106:n kanssa selvitetään.

JHS-ohjausryhmän seuraava kokous on maanantaina 5.3.2018 klo 13. Ohjausryhmän [aiemmat kokousmuistiot](#) ovat luettavissa julkisen hallinnon ICT-osaston wiki-sivustolla.

8. Paikkatietoverkoston toiminnan tilannekatsaus

8.1. Toiminta vuonna 2018

[Paikkatietoverkoston](#) vuosikokous järjestettiin torstaina 14.12.2017. Vuosikokouksessa valittiin toimijat ja kärkiteemat vuodelle 2018 sekä vahvistettiin toimintasuunnitelma kaudelle 2018. Soukki esitteli Paikkatietoverkoston [toimintasuunnitelman](#).

Uutena kärkitekemana käynnistyy Tilasto- ja paikkatietoyhteistyön edistäminen, joka toimii vuosina 2018-2019. Kärkitekeman vetäjänä toimii Pasi Piela Tilastokeskuksesta. Myös Maanmittauslaitos osallistuu vahvasti kärkitekeman toimintaan.

Jatkuvia kärkitekemoja ovat Paikkatiedon koulutus ja osaaminen, Rakennetun ympäristön tietovarantojen yhteentoimivuus ja käsitteistö sekä Paikkatietostrategian toimeenpanon tukeminen.

9. Yrityskentän katsaus

Soukki esitteli paikkatietoalan yritysclusteri FLIC:n (Finnish Location Information Cluster) toimintalinjaukset vuodelle 2018. Toimintalinjaukset on kuvattu tarkemmin [liitteessä 9](#).

FLIC:n keskeiset toimintalinjat vuodelle 2018 ovat samat kuin vuonna 2017: Suomen kilpailukyvyyn kasvattaminen, Suomalaisen osaamisen varmistaminen, Kansainvälistymisen edistäminen ja Toimijoiden roolin kirkastaminen. Lisäksi FLIC:ssä toimii kaksi työryhmää: Mittaus- ja kartoitusalan toimijaryhmä ja Säädoslausuntoryhmä.

Neuvottelukunta keskusteli suomalaisen osaamisen varmistamisesta. Esimerkiksi Liikenneviraston kesäharjoittelupaikkoihin tulee Prokkolan mukaan kymmeniä hakemuksia, mutta töitä voidaan tarjota vain muutamalle. Soukin mukaan monet yritykset työllistävät opiskelijoita, jotka työskentelevät ympäri vuoden osa-aikaisesti opintojen ohella. Mietinen kertoi, että satelliittipaikannusta opiskelevien määrä on jatkuvasti vähentynyt ja alan osaajista on pulaa.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

Seuraava kokous

Sovittiin, että seuraava kokous järjestetään huhtikuussa 2018. Sihteeristö lähettää Doodle-kyselyn seuraavan kokouksen ajankohdasta.

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja julisti kokouksen päättyneeksi.

LIITTEET

Liite 1 [Asialista](#)

Liite 2a [MIG-työn kuulumiset](#)

Liite 2b [Draft review of the INSPIRE Reporting Decision](#)

Liite 3a [Komission kirje INSPIRE-direktiivin täytäntöönpanosta Suomessa](#)

Liite 3b [Kirjeen liite I](#)

Liite 3c [Kirjeen liite II](#)

Liite 3d [Kirjeen liite III](#)

Liite 4 [Laajennetun sihteeristön työsuunnitelman tilannekatsaus](#)

Liite 5 [Paikkatietopoliittisen selonteon tilannekatsaus](#)

Liite 6 [Paikkatietoalustan tilannekatsaus](#)

Liite 7 [JHS-työn tilannekatsaus](#)

Liite 8a [Satelliittinavigointijärjestelmien toimenpideohjelman katsaus, osa 1](#)

Liite 8b [Satelliittinavigointijärjestelmien toimenpideohjelman katsaus, osa 2](#)

Liite 9 [FLIC:n toimintalinjaukset 2018](#)

[Paikkatietoasiain neuvottelukunta](#)